

108. — A quibus autem censuris possint absolvii recipientes Bullam Cruciatæ? Vide *Salm. c. 2. n. 82. et Croix toto l. 8.*
109. — « Regulæ. Prima. Qui habet potestatem absolvendi à censuris reservatis Episcopo, non potest vi illius absolvire à reservatis Pape.

110. — « Secunda. Qui habet potestatem absolvendi à reservatis Papæ, non censemur posse absolvire à censuris Bullæ Cœnæ, eo quod haec censeantur majores, nec comprehendunt in concessione generali. *Dian. p. 5. t. 12. Res. 14.* »

111. — Ita *Bon. q. 3. p. 1. num. 12. et Suar. Ugol. etc. ap. Salm. c. 2. n. 41.* Cæterum quotiescumque conceditur à Papa facultas absolvendi à censuris, etiam de papalibus intelligitur; alias nihil concederetur, quia quilibet approbatus potest absolvire à non reservatis, ut *Bon. n. 11. et Salm. l. c. cum Nav. Azor. Cand. etc.* Pariter in Jubilæo, concessa facultate ab omnibus censuris reservatis, intelliguntur comprehensæ ex communi usu etiam reservatæ Episcopis, *Croix. l. 7. n. 132 et 149. cum Suar. et Dic.* An autem, data potestate absolvendi à censuris tam à jure, quam ab homine lati, comprehendantur censuræ ab Episcopo specialiter latæ? affirmant apud *Croix n. 133. Avil. Henr. etc.* Negant *Vasq. Hurt. etc.* Utraque est probabilis. Facultas autem concessa ab Episcopo de absolvendis casibus reservatis, non intelligitur data pro peccatis, quibus annexa est censura reservata; *Tamb. de Cas. R. c. 9. §. 1. n. 11.* Secus si talis concessio fiat à Papa; *Croix l. 7. n. 134.* Ratio, quia omnes causæ papales sunt principaliter reservati cum censura, et propter censuram, vide *L. 6. n. 580.*

112. — « Tertia. Qui habet potestatem absolvendi à censuris Bullæ Cœnæ, habet etiam à quibusvis papalibus, et episcopaliibus à jure lati, etsi aliqui negent de excommunicatione contracta propter hæresim, de qua alii probabilius affirmant, præsertim pro quibus alioqui concessio per magnam partem esset inutilis. »

113. — Concessa facultas absolvendi à casibus papalibus, non intelligitur à casibus Bullæ Cœnæ; quia in generali concessione non veniunt ea quæ Superior non fuisset concessurus, si specialiter de iis rogatus fuisset, ut dicunt *Bon. q. 3. p. 1. n. 12. Croix l. 7. n. 132. Salm. c. 2. n. 41. cum Suar. Cand. Ugolin. etc.* Certum autem est hodie, quod concessa facultate absolvendi à casibus Bullæ Cœnæ, non comprehenditur facultas absolvendi ab hæresi, licet occulta, ut decrevit Alex. VII die 23 Martii 1656, et novissimè rursus declaravit Bened. XIV in Bulla *Convocatis*, emanata pro Jubilæo anni 1750. n. 53. Qui tamen n. 7. concessit in eodem Jubilæo facultatem absolvendi ab hæresi occulta, modo Pœnitens non habuerit complicem.

114. — « Quarta. Possunt Regulares per sua privilegia, sicut ab aliis censuris Papæ reservatis, ita etiam absolvere duello certantes (idem die de similibus casibus) post Constitutionem Clementis VIII, sicuti poterant ante eam: præterquam in

» Italia extra Urbem; idque ex declaratione ipsiusmet Clementis apud Comitolum l. 6. mor. Regin. l. 21. d. 83. Fillac. t. 1. tr. 15. c. 5. Laym. l. 3. t. 3. p. 3. c. 5.

115. — « Resp. 4. Ampla etiam solet dari potestas à censuris absolvendi in Jubilæis; in quibus diligenter considerandum, quid, quantum, et quomodo concedatur. Si enim detur potestas absolvendi à casibus reservatis Papæ, etiam conceditur potestas absolvendi à censuris Papæ reservatis: quia is non solet servare casus, nisi ratione censuræ adjunctæ. (Ceterum universè loquendo, qui absolvere potest à peccato reservato, potest etiam à censura annexa, cum nequeat absolvi peccatum, nisi prius censura absolvatur. *Salm. c. 2. n. 38. cum Avil. Cand. etc.*) » Porro absolutio data confitenti bona fide in Jubilæo, cum intentione lucrandi illud, etsi postea vel sua negligentia, vel properter aliud impedimentum non lucretur, est valida, tollitque censuram; secus si ab initio indulgentias lucrari noluerit, eo enim casu probabilius est absolutionem non valere, et tam peccata reservata, quam censuram de novo debere tolli ab eo, qui potest extra Jubilæum. (Vide dicta de Pœnit. l. 6. n. 536. ad n. XIII et XXVI.) »

DUBIUM VI.

Quomodo danda sit absolutio à censura?

116. Quomodo absolvenda censuræ in foro externo? et quomodo in interno? — 117. An possit absolvii absens? — 118. De eo qui absolutus est in Jubilæo. — 119. De absolutione metu extorta. — 120. An valeat absolutio, non satisfactio parti? — 121. Quid si cum hac conditione sit concessa facultas? — 122. An, secuta satisfactione, de se auferatur censura? — 123. An valeat, et liceat absolutio sub conditione? — 124. An possit dari absolutio ad reincidéntiam? — 125. An ad reincidendum requiratur nova culpa? — 126. An censura possit absolvii extra Confessionem? — 127. Ad absolvendas Censuras requiritur I. Satisfactione partis. — 128. In quibus casibus possit reus absolvii ante satisfactionem? — 129. Requiritur II. ut reus præstet juramentum non amplius committendi crimen, si sit valde enorme. — 130. Requiritur III. ut censuratus petat absolutionem. — 131. Plura notanda. Quid si reus adhuc sit contumax, vel invitatus, vel oblitus non petierit. — 132. An valeat absolutio si reus falsum exponat?

116. — « RESP. Id statuendum esse ex natura tum censuræ, tum cujusvis absolutionis.

Ex qua circa absolvendi modum resolves:

« 1. Ex natura rei non requiruntur certa verba, sed sufficiunt ea signa, quibus aperte significetur absolutio impendi. (Ad absolvendam censuram sufficiunt quæcumque signa externa, sed non sufficit sola voluntas Judicis. *Suar. D. 6. sect. 9. n. 2.* 7.

146 LIB. VII. DE CENSURIS ET IRREGULARITATIBUS. CAP. I.
» 5 et 6. Pal. D. 1. p. 11. §. 3. n. 1. et Salm. c. 2. num. 14. cum
» Corneio, et Giball.) *

» In foro tamen ex iure communiter servanda est forma cu-
» jusque Episcopatū. In foro autem conscientiae hæc fere est in
» usu. *Ego te absolvō, v. g. à vinculo excommunicationis, sus-
» pensionis, etc. quam incurristi propter NN.* (talem causam)
» et (si sit excommunicatus) restituo te *Sacramentis Ecclesie,*
» et *communioni fidelium*, (aut si sit suspensus) *executioni tuo-
» rum ordinum, vel officiorum.* In nomine Patris, etc. In publica
» autem ac solemni absolutione præmittitur Psalmus *Miserere*,
» et ad singulos versus poenitentis humeri denudati leviter per-
» cutiuntur (nisi ex justa causa talis ceremonia videatur omit-
» tenda, præsertim in foeminiis); tum adjectis precibus absol-
» vitur, et in Ecclesia introducitur. Idem modus fere servatur
» in absolutione mortuorum, nisi quod sepulchrum virga per-
» cutiatur. *Rituale Romanum.*

117. — « 2. Absolvi à censura potest absens; * (Certum est
» quod absens sicut potest ligari censura, ita absolvō, ex c. De
» manifesta. 2. qu. 1. c. Quanto. 2. q. n. 5. Cæterum sine urgente
» causa non licet absolvere absentem, Sanch. l. 2. c. 11. n. 14.
» Salm. c. 2. n. 16. cum Pal. Avil. Sayr. etc. qui notant, quod
» si obtineatur absolutio per procuratorem, hic debet habere spe-
» ciale mandatum censurati de obtainenda absolutione, ut constet
» de emendatione; debetque procurator implere quæ mandans
» implere deberet, si præsens esset) *, imò et invitū; et si hoc
» communiter non licet, ne censura contemnatur. Ratio, quia
» sicut poena in absentem et invitū potest statui, sic ei auferri.
» Turr. Dian. p. 5. t. 9. R. 10. * (Vide infra n. 131.) *

118. — « 3. Is, qui pluribus censuris est astrictus, potest
» absolvī ab una, relictis aliis; quia inter ea non est necessaria
» connexio. Unde si dicatur, *absolvo te ab omni vinculo*, etc.
» valet pro omnibus: ideoque si sic absolutus in Jubilæo forte
» omisisset invincibiliter peccatum habens annexam censuram,
» id est excommunicationem, posset is postea ab eo peccato,
» per quemvis approbatum absolvī, cum non sit amplius re-
» servatum, eò quod censura, ratione cuius tantum erat reser-
» vatum, sit sublata. * (Vide d. n. 131. in fine.) *

119. — « 4. Absolutio vi, aut metu gravi injuste incusso ex-
» torta non valet; imò novam excommunicationem incurrit, qui
» metum inculit. * (Ex c. unic. De his, quæ vi, etc. in 6. Secus
» tamen si metus non fuerit injuste incussus, nempe si extorta sit
» absolutio à Judge, qui nolebat absolvere, adhuc cessante con-
» tumacia. Ronc. cap. 6. q. 6. et Cont. Tourn. t. 2. p. 459.) *

120. — « 5. Absolutio data ab Ordinario, non præstita sa-
» tisfactione, etsi sit illicita, valida tamen est, imò etiam data
» à delegato, modò non delegetur cum conditione satisfactionis:
» quæ si impossibilis sit, sufficit præstare cautionem, aut jura-
» mentum de satisfaciendo cum poterit.

121. — Quær. utrum sit invalida absolutio censuræ data à

DE CENSURIS IN GENERE. DUB. VI.

147 delegato, non satisfacta parte, si illi facultas concessa est absolu-
» vendi cum clausula, satisfacta parte? Probabiliter negant Sanch.
» de Mair. l. 3. D. 33. num. 6. Pal. D. 1. p. 51. §. 3. n. 6. Bon.
» q. 3. p. 9. Ronc. c. 6. q. 6. et Salm. c. 2. n. 25. Nisi exprimatur
» in concessione, nullam fore absolutionem, hac conditione non
» impleta: alias, cum illa conditio sit de jure, intelligitur apposita
» ad monendum delegatum non ad limitandam facultatem. Sed
» probabilitus affirman *Suar. D. 7. s. 5. n. 42. Spores suppl. p. 279.*
» n. 214. item *Vasq. Con. Sayr. ap. Pal. l. c. et alii citati l. 6.*
» n. 537. v. Qu. VIII. cum communiori sententia, ut fatetur ipse
» Palaus. Ratio, quia prædicta clausula probabilitus importat
» veram conditionem, ut in simili dictum est eod. l. 6. n. 1115.
» circa fin. Tantò magis quod cum Pontifices volunt tantum mo-
» nere de aliqua obligatione, monitionem exprimant per verbum,
» hortamus, monemus, et simile; cum vero adhibent ablativum
» absolutum, aliquid aliud exprimere intendunt. Hoc tamen non
» obstante, non puto improbabilem (ut dixi) primam sententiam
» saltem ob auctoritatem DD. qui hic illud *satisfacta parte*, non
» interpretantur pro conditione. Omnes autem conveniente
» graver peccare Confessarium qui censuratum absolveret parte non
» satisfacta. Vide tamen alia dicta cit. n. 537. v. Q. VIII.

122. — Certum autem est, quod etiam secuta emendatione,
» vel satisfacta parte, ad cuius instantiam lata est censura, haec
» non auferitur sine absolutione, quia licet, cessante contumacia,
» censura debeat statim absolvī, ex c. Cum consideres, De Sent. exc.
» Ex hoc tamen non infertur, quod sit jam absoluta; patet ex
» Prop. 44. damnata ab Alex. VII. Quoad forum conscientiae, reo
» correcto, ejusque contumacia cessante cessant censuræ.

123. — « 6. Dari potest absolutio sub conditione de futuro
» contingentī, cum sit actus jurisdictionis externæ, qui condi-
» tionatus esse potest. Communiter tamen non expedit sic ab-
» solvi: si enim reus absolutionem meretur, non debet apponi
» conditio; si non meretur, non debet absolvī. * (Ideo illicita
» de se est talis absolutio, quomodo ex aliqua causa posset coho-
» nestari, ut Ronc. ib. q. 2. cum *Suar. Con. et Salm. cap. 2.*
» n. 11 et 12. Si quis excommunicet sic: excommunico te, donec
» solvas: Vel si quis ita absolvat: Absolvo te, si intra mensem
» solvas; facta solutione, tollitur censura, ut *Pal. Henr. Avil.*
» Con. Vasq. etc. cum *Salm. ib. n. 13.*) *

124. — « 7. Potest etiam dari absolutio ad reincidētiā, id
» est pro certo actu, et tempore, quo transacto, reincidit: item
» sub certo onere, quo non impletō, censura reviviscat. »

125. — Quær. autem, utrum censura absoluta cum reinci-
» dentia (v. g. si intra mensem non satisfasias) requiratur
» nova culpa ad reincidendum? Prima sententia negat, quia tunc
» manet eadem prima censura, quæ non fuit sublata, nisi sub tali
» conditione. Ita *Suar. D. 7. sect. 8. n. 27. Bon. q. 3. part. 3.*
» n. 16. item *Hurt. Fill. etc. ap. Salm. c. 2. n. 5. Secunda tamen*
» probabilior sententia, quam tenent *Ronc. c. 6. q. 2. in fin. Pal.*

D. 1. p. 11. §. 2. n. 10. et *Cont. Tourn. t. 2. p. 460. et Salm. n. 6. cum Avil. Henr. Con. Laym.* etc. docet require novam cul-
pam. Ratio, quia prima censura non potest dici suspensa, cùm non possit suspendi censura, nisi auctoritate Pontificis, ut di-
cunt *Salm. l. c. n. 6.* Ergo fuit sublata, et ideo sine nova culpa
renasci non potest. Et idem dicendum aint *Salm. cum iisdem*
A. A. ib. si Pontifex à censura absolverit ad omnem effectum,
etsi ad reincidentiam; quia, nisi aliud exprimat, censetur ab-
solvisse modo ordinario. Secus tamen, si à censura absolverit
ad aliquem effectum tantum, nempe ut censuratus reddatur ha-
bilis ad Beneficium obtainendum, etc. manente censura quadam
alios effectus.

126. — « 8. Probabilis est, eum, qui habet potestatem ab-
solvendi in foro conscientiae à censura, posse id facere etiam
extra confessionem, ut contra *Navar. Suar.* et alios docet
Sanch. l. 8. de Matr. d. 16. Con. Dian. etc. * (*Idem tenant*
Salm. c. 2. n. 44. cum Con. Ugol. Vide tamen *l. 6. n. 593.*
» v. *Eamdem, ubi diximus Episcopum non posse absolvare à cas-
ibus Papalibus occultis extra Sacramentum Pœnitentiae ex De-
clar. Gregorii XIII.*) *

127. — Sed pro complemento hujus puncti hinc sedulò recen-
sendae sunt solemnitates requisitae à jure, ut absolutio debitè im-
pendatur.

Requir. I. Ut reus prius satisfaciat parti, in cuius damnum
commisum fuit crimen, ob quod censura lata fuit, nimurum
furtum, percussio, etc. Nam, licet absolutio data, parte non sa-
tisfacta, fuisset valida, graviter tamen peccat absolvens, et tenetur
illa damna restituere, quia ex officio tenebatur ei consulere. Ita
communiter *Avil. Con. Henr. Cand.* cum *Salm. c. 2. n. 22.* Suf-
ficit tamen, cùm creditor est in loco distanti, si reus pecuniam
in loco tuto depositet ut possit absolviri, ut bene notant *Salm. n. 21.*
cum *Avila.*

128. — Tribus tamen casibus posset reus absolviri, non satis-
facta parte. I. Quando pars injuriam remittit; sufficit enim sa-
tisfactio damnificati, quin satisfiat Ecclesiæ, ut tenant *Salm. n. 20.*
Vide *l. 6. n. 536. ad n. XVI.* Hinc, si percussus à Clerico re-
mittat injuriam expressè, vel tacite, percussorem familiariter
tractando, hic bene posset absolviri, ut *Avila. Navarr. Sylo. ap. Salmant. ibid.* II. Quando pars laesa rejicit justam satisfactionem
oblatam, quia tunc jam per se satisfacit: *Salmant. cum Card. ibid.*
III. Quando reus impotens est ad satisfaciendum, quia tunc judex
eum absolvere bene potest, imò tenetur, et valet compelli, ut ait
Con. ap. Salmant. cap. 2. n. 21. ex c. Qua fronte. De Appel.
quia, cessante contumacia, debet reus absolviri. Reus tamen, qui
non est solvendo, nec in toto, nec in parte, debet cautionem præ-
stare, si potest: alias saltem juramentum solvendi, cùm poterit, ex
c. Ordoardus de Solut. et c. Ex parte 23. de verb. signif. Sed
vide dicta *lib. 6. n. 537. v. Si verò. Hoc autem currit, si reus*
certè est debitor; nam si habet opinionem probabilem pro se, vel

si sit dubius, cùm melior sit conditio possidentis, non potest obli-
gari, nisi ad summum ad præstandum juramentum solvendi, si
de obligatione constiterit. Quod si debitor statim solvere non
posset, nisi cum magno damno, aut incommodo, potest etiam,
præstata cautione, absolviri; nisi pars idem incommodum ex dilata-
tione patretur, ut *Nao. Con. Avil. cum Salm. d. n. 21.* De hoc
vide dicta *l. 3. ex n. 701.*

129. — Requir. II. Ut reus ante absolutionem censuræ, præstet
juramentum de non committendo amplius tale crimen, colligitur
ex c. *De cætero, et c. Ex tenore. De Sent. exc.* Hoc juramen-
tum tamen exposciuntur tantum ab iis, qui ob enorme crimen
excommunicationem incurruunt, utpote sunt scandalosè violantes
Ecclesias, graviter percutientes Clericum, incendiarii, usurarii
publici, notorii percussores Episcopi, vel Cardinalis, etc. Secus,
si excommunicatione sit contracta ob alia peccata non ita gravia;
et hoc currit tam in foro interno, quam externo. Ita comm. *Pal.*
D. 1. p. 11. §. 3. n. 4. et Salm. c. 2. n. 18. cum Suar. Con. Hurt.
Avil. Dian. Henr. etc.

130. — Requir. III. ex c. *Per tuas, De Sent. exc.* ut censu-
ratus absolutionem petat; ibi: « Nisi gratiam absolutionis im-
ploret, non debet audiri, ne sententiam Ecclesiasticam con-
temnere videatur. » At quia textus dicit, non debet, non autem
non potest, ideo bene docet *S. Th. 3. p. qu. 24. ar. 2.* quem
sequuntur *Pal. D. 1. p. 11. §. 3. n. 9. et Con. Avila, etc. cum Salm.*
c. n. 29. censorum, modò sit emendatus à peccato, etiam
renitentem validè posse absolviri.

131. — Hic autem notandum I. quod si reus non sit emen-
datus, et peccatum habeat tractum successivum, ut hæresis, fur-
tum, non potest absolviri, nisi à ferente censuram; secus tamen, si
peccatum non habeat tractum successivum, ut perjurium, blas-
phemia, ut *Cont. Tourn. t. 2. p. 457. et Salm. n. 28.* Notandum II.
cum *Ronc. c. 7. q. ult. et Salm. c. 2. n. 30. et ibi Pal. Suar. Sayr.*
Dian. etc. quod aliquando ex justa causa etiam licet detur abso-
lutio censurato adhuc contumaci, putà ob bonum, publicum, vel
ut reus facilius resipiscat. Notandum III. quod si privilegium sit
factum Pœnitentibus, prout in *Jubilæo*, ubi datur eis facultas
eligiendi sibi Confessarium à quo absolvantur, tunc nequit absolviri
invitus, quia usus privilegii pendet à voluntate privilegiati; ita
Pal. et Tourn. ll. cc. item Avil. Con. Corn. apud Salm. c. 2.
n. 39. cum Ronc. l. c. Secus, si privilegium sit in favorem Con-
fessorum, ut sunt privilegia Regularium, prout rectè notant
Salmant. ibid. cum Ant. à Spir. Sanc. Notandum IV. quod ali-
quis pluribus censuris innodatus posset absolviri ab una, et non ab
aliis; quare, si censuratus unius tantum petat absolutionem,
odiosè alias celando, ab illa tantum censetur absolvitus, nisi Su-
perior aliud exprimat, ex c. *Cum pro causa c. Officii, de Sentent.*
excomm. Vide *Salm. c. 2. n. 32.* Si autem sine dolo alias celasset,
judicatur absolutus ab omnibus, nisi constet absolventem aliud
intendisse. Ita *Salm. ib. cum Cand. Gibal.* Et hæc absolutio valeat

etiam pro foro externo, si absolvens jurisdictionem habeat in contentioso; si verò in foro conscientiæ tantum, sive in Sacramento Pœnitentiæ jurisdictionem solus habeat, tunc reus qui omiserit confiteri inculpabiliter peccatum, cui annexa erat censura reservata, poterit tantum pro foro conscientiæ à quocumque postea absolvi, ut cum Bus. dicunt *Salm. n. 33 et 34*. cum *Con. Avil. Gilgal*, etc. Idem dicitur ibi cum *Nao. Coo. Avil. Sylo*, etc. de absolutione generali, quam Prælati impertinentur suis subditis in Visitatione. Excipiunt tamen cum *Bonac. Avil.* etc. si aliqua censura exposcat satisfactionem partis, quia tunc non præsumitur Prælatus velie ab illa absolvere contra juris præscriptum, et in alterius præjudicium; ita præfati AA. et quidem probabilitate: sed *l. 6. n. 597.* probabilius esse diximus cum *Suar. Sylo. Conc. Antoine et alii*, quod Pœnitens confessus Superiori, etiamsi inculpabiliter fuerit oblitus peccati reservati, non sit ablata reservatio, quia reservatio imposita est, ut culpas cognoscantur à Superiore, utque debitum poenitentiis puniantur, monitisque in futurum vitentur. Secus verò dicendum, si privilegium sit ipsi Pœnitenti concessum, ut in *Jubilæo*, etc. Vide *d. n. 597.*

152. — An autem valeat absolutio, quando datur ob falsam causam, nempe si Judex absolvat, quia reus dicit jam se emendatum; vel parti satisfecisse, quod verum non sit? Respondetur negativè, si deficiat causa principalis; secus, si minus principalis; vel si Judex certò conscius sit falsitatis, ut *Cont. Tourn. t. 2. p. 459. cum Suar. et Bonac. ac Salm. c. 2. nu. 35. cum Pal. Sayr. Avil. Henr. communiter.*

CAPUT II.

DE EXCOMMUNICATIONE.

DUBIUM I.

Quid sit et Quotuplex.

153. Quid excommunicatio? Quænam veniat illius nomine majorne, aut minor? et qui sint vitandi? — **154.** Resolutiones. — **155.** Quid requiratur, ut quis sit vitandus? Vide Constitutionem Conc. Constantiens. — **156.** De 1. conditione, ut sit nominatim excommunicatus. — **157.** De 2. conditione, ut sit publice denunciatus. — **158.** An liceat toleratis cum aliis communicare. — **159.** An peccet inducens excommunicatum toleratum ad communicandum in Divinis, sine necessitate. — **140.** An idem de suspenso, et interdicto vitando? — **141.** Quando percussor Clerici sit vitandus? — **142.** An ad vitandum eum requiratur notorietas facti. — **143.** An sufficiat, ut alicui factum sit notum? — **144.** An requiratur etiam notorietas juris? — **145.** An percussor notorius in uno loco, sit vitandus in aliis, ubi non est notus. — **146.** Quando possit credi vitandus absolutus?

155. — *RESP.* Excommunicatio est censura, per quam quis privatur communione Ecclesiæ. Estque duplex, minor, quæ tantum privat usu passivo, seu receptione Sacramentorum

DE EXCOMMUNICATIONE. DUB. I.

et maior, quæ etiam dicitur Anathema, ac in jure fere semper nomine excommunicationis intelligitur. * (*Habetur in c. 5. Si quem 59. De Sent. excomm. quod nomine Excommunicationis intelligatur major, non minor, et ita AA. ap. Croix l. 7. n. 177.*) Per Anathema autem intelligitur Excommunicationis major lata cum majore solemnitate); privatque omni communione Ecclesiastica, secundum dicenda. * (*Non dicitur simpliciter omni communione: nam etiam excommunicatus cum fidelibus tanquam membris unius corporis communicat in pluribus bonis spiritualibus; sed additur Ecclesiastica, id est pro bonis, quorum distributione ad Ecclesiam pertinet. Vide Salm. de Cens. c. 3. n. 1.*) * Per hanc maiorem excommunicatus rursus est duplex: toleratus, quem fideles non tenentur vitare: non toleratus, quem tenentur vitare. Et quidem post Conc. Constantiense, non tolerati sunt hi tantum. 1. Notorius Clerici percussor, de quo infra. 2. Quivis nominatim excommunicatus, et specialiter ac publice denunciatus.

Unde resolves:

154. — « 1. In Germania Catholici securè communicant cum iis, qui notoriè sunt hæretici, et consequenter excommunicati; quia non sunt nominatim excommunicati, ac publicè denunciati.

« 2. Non teneris vitare eum, quem scis peccasse contra legem per quam illi, etiam in particulari, sub pena excommunicationis aliquid est vetitum, vel præceptum, quia requiritur ut per sententiam expressam, et speciale, contra personam in particulari, post peccatum commissum, censura sit publicata, v. g. ut Joannes sit denunciatus excommunicatus, vel saltem ita exprimatur persona, ut non liceat de ea dubitare, v. g. excommunicamus talis loci Decanum, Prætorem. * (*Nota hic, quod agere rem sub excommunicatione majori vetitam, non excusat ut culpa gravi; Salm. c. 3. n. 7. cum S. Th. Suar. Lez. et comm. Nota deinde quod si peccatum est vetitum sub censura ex eodem motivo, putasi vetetur homicidium, peccans unum peccatum committat; secus, si ex diverso motivo, ut si vetetur homicidium Clerici ob reverentiam status. Est commune cum Laym. c. 5. n. 1. Pal. Avil. et Salm. c. 3. n. 8.*) *

« 3. Licet dicatur: Excommunicamus Petrum, v. g. incendiarium, et ejus complices, solus Petrus vitandus est, non vero alii, etsi sint notori: quia sententia quoad illos est tantum generalis, et non specialis contra certam personam.

« 4. Non teneris vitare eum, qui privatim in conclavi est denunciatus, quia id non est factum publicè; ad hoc enim requiritur, ut sententia legatur, vel affigatur alicui loco celebri, v. gr. in templo, tempore concionis, vel aliter pro more regonis. »

155. — Notandum hic olim omnes excommunicatos fuisse vitandos; post Constitutionem vero Concilii Constantiensis, quæ